

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL U.R. 2018-04-19 SKUNDO**

2018 m. birželio 22 d. Nr. S-97 (7-72/2018)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Vilmos Vildžiūnaitės – pranešėja

sekretoriaujant

Ramutei Matkevičienei

mokesčių mokėtojo atstovui
mokesčių administratoriaus atstovui

G. J.
T. J.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 5 d. posėdyje išnaginėjusi U. R. (toliau – Pareiškėjas) 2018 m. balandžio 19 d. skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2018-03-28 sprendimo Nr. (21.63-32) FR0682-92 dėl patikrinimo akto tvirtinimo, n u s t a t ė:

Inspekcija atliko Pareiškėjo gyventojų pajamų mokesčio apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo mokestinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2012-01-01 iki 2016-12-31 ir priėmė 2018-03-28 sprendimą Nr. (21.63-32) FR0682-92, kuriuo Pareiškėjui nurodė sumokėti į biudžetą 27214,31 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM), 9507,15 Eur GPM delspinigių, 2721,43 Eur (10 proc.) GPM baudą.

Vadovaujantis 2004-04-13 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalimi bei Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių, patvirtintų VMI prie FM viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 „Dėl Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės) 4.1 ir 6.3.3 papunkčių nuostatomis, patikrinimo metu pripažinta, kad Pareiškėjas ir jo sutuoktinė I. C. (toliau – I. C.) 2012-2014 metais gavo 933 937,69 Lt ir 2015 metais 84 788,73 Eur kitų pajamų. Šios pajamos, vadovaujantis 2002-07-02 Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 22 str. 3 dalimi, priskiriamos B klasės pajamoms. Vadovaujantis Civilinio kodekso (2000-07-18 Nr. VIII-1864, Žin., 2000-09-06, Nr. 74–2262, toliau – CK) 3.88 str. 1 ir 2 dalimi, atsižvelgus į tai,

kad Pareiškėjo ir I. C. santuoka įregistruota 1991-02-09 ir mokestiniam patikrinimui nebuvo pateiktos sudarytos vedybų ar kitokios turto padalijimo sutartys, mokesčio patikrinimo metu nagrinėjant Pareiškėjo finansines galimybes patirti išlaidas, nagrinėta informacija apie abiejų sutuoktinių gautas pajamas ir patirtas išlaidas. Pažymėta, kad I. C. faktiškai gautos ir patirtos išlaidos nustatytos jo atžvilgiu atlikto mokesčio patikrinimo metu.

Dėl nekilnojamojo turto įsigijimo. Mokesčio patikrinimo metu pagal (Duomenys neskelbiami) informaciją nustatyta, kad Pareiškėjas ir I. C. tikrinamuoju laikotarpiu (2012 ir 2014 m.) įsigijo du žemės sklypus (Duomenys neskelbiami) už bendrą 54 000 Lt sumą, kurią sumokėjo grynais pinigais. Vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą, Pareiškėjas 2017-09-07 paaiškinime nurodė, nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidų pajamų šaltinis – 2006 metais iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB gauta paskola. Ši informacija įvertinta nagrinėjant sutuoktinių patirtų išlaidų atitikimą gautoms pajamoms.

Dėl pajamų, gautų už parduotą automobilį. Pagal 2014-01-08 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį Pareiškėjas už 3000 Lt pardavė 2004 metų gamybos automobilį „(Duomenys neskelbiami)“, kuris pagal (Duomenys neskelbiami) duomenis įsigytas 2011-12-19, o jo įsigijimo kaina pagal Pareiškėjo 2017-11-22 paaiškinimą 20000 Lt. Dokumentai, pagrindžiantys šią informaciją, nepateikti.

Vadovaujantis GPMĮ 17 str. 1 d. 28 punktu, Pareiškėjo gautos 3000 Lt pajamos priskirtos apmokestinamoms pajamoms. Pareiškėjas nėra deklaravęs šio automobilio perleidimo pajamų ir jo įsigijimo išlaidų, nors tokia prievolė buvo. Patikrinimo metu informacijos ir dokumentų apie patirtas įsigijimo išlaidas nepateikė. GPMĮ 19 str. 3 dalyje numatyta, kad leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir (arba) galiojančiais sandoriais, ir (arba) užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį. Tai yra GPMĮ 19 str. 3 dalis galimybę pripažinti atitinkamą asmeninio turto įsigijimo kainą sieja su juridinę galią turinčio dokumento turėjimu, kuris pagrįstų patirtas to turto įsigijimo išlaidas. Mokesčio patikrinimo metu įvertinta, kad įsigijimo išlaidų suma sudarė 0 Lt. Apskaičiuota 3000 Lt apmokestinamųjų pajamų. Šios pajamos, vadovaujantis GPMĮ 22 str. 3 dalimi, 25 str. 1 dalimi, 6 str. 1 dalimi, priskirtos 15 proc. tarifu apmokestinamoms B klasės pajamoms, nuo kurių mokesčių apskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti turi pajamas gavęs gyventojas.

Dėl Pareiškėjo gautų vertybinių popierių perleidimo pajamų. Mokesčio patikrinimo metu pagal VĮ Registrų centras ir Pareiškėjo pateiktą informaciją nustatyta, kad Pareiškėjas už 10000 Lt, kuriuos gavo grynais pinigais, 2013-06-27 perleido 100 vnt. UAB "B1" akcijų B. A.. Vadovaujantis GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punktu (2008-12-23 redakcija, Žin., 2008, Nr. 149–6033), šios pajamos priskirtos Pareiškėjo apmokestinamoms pajamoms, tačiau apmokestinamųjų pajamų neapskaičiuota, nes akcijų pardavimo kaina atitinka jų įsigijimo kainą.

Dėl Pareiškėjo, kaip atskaitingo asmens, finansinių operacijų su UAB „B. H.“. Mokesčio patikrinimo metu pagal UAB „B. H.“ pateiktus dokumentus nustatyta, kad Pareiškėjas UAB „B. H.“ išlaidoms padengti naudojo asmenines lėšas: 2012 m. – 89 232,56 Lt, 2013 m. – 402 790,40 Lt, 2014 m. – 209 907,94 Lt, 2015 m. – 97 538,47 Eur, 2016 m. – 24 407,55 Eur. Vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą, Pareiškėjas 2017-11-22 paaiškinime nurodė, kad 2012-2016 metais išlaidoms naudojo asmenines lėšas gautas iki 2012 metų ir kitas 2012-2016 metais gautas pajamas, tačiau pajamas pagrindžiančių dokumentų nepateikė. Informacija apie nustatytas Pareiškėjo patirtas išlaidas įvertinta nagrinėjant sutuoktinių patirtų išlaidų atitikimą gautoms pajamoms.

Dėl Pareiškėjo iš fizinių asmenų į asmeninę banko sąskaitą gautų piniginių lėšų. Pagal Pareiškėjo asmeninių banko sąskaitų išrašus nustatyta, kad 2012-2016 m. buvo gauta 35210 Lt ir 6476 Eur piniginių lėšų iš fizinių asmenų, kurie mokėjimo pavedimuose nurodė, kad šios lėšos – gražinamos skolos. Mokestinio patikrinimo metu atsižvelgus į šių fizinių asmenų bei Pareiškėjo pateiktą informaciją, įvertinta, kad minėtos pervestos lėšos yra Pareiškėjo susigražintos skolos, o paskolos buvo suteiktos grynais pinigais.

Taip pat pagal Pareiškėjo asmeninių banko sąskaitų išrašus nustatyta, kad 2012-2016 m. buvo gauta 4750 Lt ir 3210 Eur piniginių lėšų iš fizinių asmenų, kurie mokėjimo pavedimuose nurodė, kad šios lėšos – už detales. Mokestinio patikrinimo metu įvertinus šių fizinių asmenų bei Pareiškėjo pateiktą informaciją, įvertinta, kad minėtos pervestos lėšos yra Pareiškėjo pajamos, gautos už kito turto pardavimą, kurios, vadovaujantis GPMĮ 17 str. 1 d. 27 punktu, priskirtos neapmokestinamoms pajamoms.

Dėl Pareiškėjo ir I. C. piniginių lėšų likučio 2012-01-01. Pareiškėjas, vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą, 2017-11-22 paaiškinime pateikė informaciją, kad 2012-01-01 kartu su sutuoktine turėjo 700000 Lt ne banke, kurie susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB banko gautos paskolos ir 2008 m. gautų pajamų už parduotus 5 vilkikus su priekabomis ((Duomenys neskelbiami) parduotas už 41 500 Eur (143291,20 Lt); vilkikas (Duomenys neskelbiami) su savivarte puspriekabe – už 110000 Lt; vilkikas „(Duomenys neskelbiami)“ su priekaba – už 170000 Lt; vilkikas „(Duomenys neskelbiami)“ su priekaba – už 70000 Lt; vilkikas „(Duomenys neskelbiami)“ su priekaba – už 180000 Lt). Pareiškėjas pateikė informaciją, kad visi vilkikai su priekabomis buvo parduoti 2008 metais už 653000 L gynus pinigus. Vilkikų su priekabomis pardavimą bei pajamų gavimą patvirtinančių dokumentų bei tikslios informacijos, kam ir už kiek buvo parduotas kiekvienas vilkikas Pareiškėjas nepateikė, metinėje pajamų deklaracijoje už 2008 metus pajamų už parduotus vilkikus nedeklaravo.

Pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos informacinių sistemų duomenis, nustatyta, kad Pareiškėjas yra pateikęs metinę šeimos turto deklaraciją už 2005 metus (pareiškėjas kodas 602, statusas priimta aktuali), kurioje piniginių lėšų sutuoktinių Pareiškėjo ir I. C. vardu nėra deklaruota. Pateiktoje metinėje šeimos turto deklaracijoje už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 (pareiškėjas kodas 602, statusas – priimta su klaidomis, aktuali) deklaruota 1618 Lt suma banke Pareiškėjo vardu, piniginių lėšų ne banke nedeklaruota, I. C. vardu nėra deklaruota piniginių lėšų nei banke, nei ne banke.

Vadovaujantis LVAT formuojama praktika (LVAT 2015-09-23 sprendimas adm. Byloje Nr. A2667-438/2015, 2016-09-09 nutartis adm. byloje Nr. eA-3938-438/2016) įvertinta, kad Pareiškėjo pateiktoje metinėje šeimos turto deklaracijoje už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 nurodyti duomenys įgijo teisinį stabilumą ir mokesčių administratorius, atlikdamas jo atžvilgiu mokestinį tyrimą bei patikrinimą, šių duomenų kvestionuoti nebegali. Todėl mokestinio patikrinimo metu konstatuota, kad Pareiškėjas ir I. C. 2006-12-31 piniginių lėšų likučio grynais pinigais neturėjo.

Mokestinio patikrinimo metu vertinant Pareiškėjo pateiktą informaciją apie 2012-01-01 turėto piniginių lėšų likučio ne banke pajamų šaltinius – „(Duomenys neskelbiami)“, AB paskolas, nustatyta, kad pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-06-05 kredito sutartį Nr. 06-038470-FA Pareiškėjui buvo suteikta 350000 Lt paskola, skirta U. R. individualios įmonės kredito gražinimui ir namo remontui bei šeimos poreikiams tenkinti. Iš šių lėšų 2006-07-19 gražinta 42600 Lt U. R. individualios įmonės paskolos dalis; 2006-09-06 pervesta 140000 Lt UAB "G1" už gyvenamą namą; 2006-08-07 – 10000 Lt pervesta L. Y., taip pat 2006-07-19 – 2006-11-04 laikotarpiu gražinta dalis kredito „(Duomenys neskelbiami)“ AB bei apmokėtos kitos išlaidos 16201 Lt, nuimta grynais – 94800 Lt. 2006-12-31 bankų sąskaitose liko 1465,10 Lt. Kadangi pagal 2006-06-05 kredito sutartį Nr. 06-038470-FA gautos paskolos paskirtis buvo U. R. individualios įmonės kredito gražinimui ir namo remontui bei šeimos poreikiams tenkinti,

tačiau pagal bankinius pavedimus, atliktus iš lėšų gavus kreditą, nenustatyta, kad būtų patirtos namo remonto išlaidos, vertinta, kad nuimta grynais 94800 Lt suma buvo panaudota namo remontui pagal tikslinę paskolos paskirtį.

Taip pat nustatyta, kad pagal 2006-04-07 vartojimo kredito sutartį Nr. 06-022977-VA „(Duomenys neskelbiami)“, AB I. C. suteikė 26000 Lt kreditą namo remontui. Piniginės lėšos buvo pervestos į Pareiškėjo sąskaitą. Pareiškėjas 2006-04-07 – 2006-07-19 laikotarpiu 18000 Lt piniginių lėšų išgrynino, kitą dalį panaudojo vartojimo išlaidoms padengti. Įvertinta, kad I. C. suteikta 26000 Lt paskola buvo panaudota namo remontui pagal tikslinę paskolos paskirtį.

Mokestinio patikrinimo metu, atsižvelgus į Pareiškėjos pateiktos metinės šeimos turto deklaracijos už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 duomenis, kurioje nei Pareiškėjo nei jo sutuoktinės vardu nedeklaruota piniginių lėšų ne banke, įvertinta, kad 2006 m. Pareiškėjo ir I. C. iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB gautos paskolos buvo panaudotos pagal tikslinę paskolų paskirtį, t.y. jomis negali būti grindžiamas 2012-01-01 piniginių lėšų likutis.

Vertinant Pareiškėjo pateiktą informaciją apie 2012-01-01 turėto piniginių lėšų likučio ne banke pajamų šaltinį – 5 vilkikų pardavimo pajamas, atlikto U. R. mokestinio patikrinimo metu konstatuota, kad: 1) nurodyti vilkikai niekada nebuvo įregistruoti Pareiškėjo vardu; 2) juos įsigijo ir pardavė ne Pareiškėjas, o U. R. individuali įmonė arba UAB "B1" 3) vilkikai parduoti 2006, 2007 ir 2009 metais, bet ne 2008 metais, kaip nurodyta Pareiškėjo paaiškinime; 4) už jų pardavimą U. R. individuali įmonė (dabar – UAB "B1" gavo ženkliai mažesnę pajamų sumą, nei nurodė Pareiškėjas; 5) Pareiškėjas ne tik nepateikė dokumentų, pagrindžiančių asmeninių pajamų gavimą U. R. individualiai įmonei (dabar - UAB "B1" pardavus vilkikus, tačiau pagal surinktą informaciją nenustatyta, kad U. R. individuali įmonė (dabar – UAB "B1" už Pareiškėjo nurodytus vilkikus galėjo gauti Pareiškėjo nurodytą sumą.

Mokestinio patikrinimo metu nustatant Pareiškėjo ir I. C. grynąjį piniginių lėšų likutį 2012-01-01, įvertinus Pareiškėjo pateiktos ir mokestinio patikrinimo metu surinktos informacijos visumą, nevertintos U. R. individualios įmonės (dabar - UAB "B1" už vilkikų pardavimą gautos pajamos kaip Pareiškėjo pajamos, kurios buvo naudotos Pareiškėjo ar jo šeimos išlaidoms dengti.

Mokestinio patikrinimo metu, įvertinus U. R. pateiktą informaciją apie pajamų šaltinius, mokesčių administratoriaus turimą informaciją apie Pareiškėjo ir I. C. 2007 – 2011 metų laikotarpiu gautas pajamas grynais pinigais, patirtas išlaidas grynais pinigais, į banko sąskaitas įneštas ir iš banko sąskaitų išimtas pinigines lėšas, atsižvelgus į Pareiškėjo pateiktą informaciją, kad daugiau dokumentų, patvirtinančių gautas pajamas neturi ir pateikti negali, buvo apskaičiuotas Pareiškėjo ir I. C. 2012-01-01 piniginių lėšų likutis, kuris galėjo sudaryti iki 44 266,14 Lt.

Dėl 2012-2016 metų laikotarpio pajamų-išlaidų analizės ir MAĮ 70 str. nuostatų taikymo. Pareiškėjas, vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą pateikti informaciją ir juridinę galią turinčius dokumentus apie pajamų šaltinius, pagrindžiančius 2012-2016 metais patirtas išlaidas, 2017-11-22 pateiktame paaiškinime nurodė, kad išlaidų padengimui 2012-2016 metais naudojo asmenines lėšas, gautas iki 2012 metų ir kitas 2012-2016 metais gautas pajamas. Pajamų pagrindimui pateikė tik 2014-08-01 paskolos raštą, pagal kurį Algis ir S. A. grynais pinigais jam paskolino 290000 Lt. Kadangi Pareiškėjas vėliau nurodė, kad paskolos iš G. R. ir jo sutuoktinės S. A. negavo, šiems asmenims patvirtinus, kad paskolų Pareiškėjui neteikė, mokestinio patikrinimo metu 2014-08-01 paskolos raštas ir jame nurodyta informacija nevertinta. Pareiškėjas 2018-01-17 paaiškinime nurodė, kad daugiau dokumentų patvirtinančių gautas pajamas neturi ir pateikti negali. I. C. 2018-02-06 paaiškinime nurodė, kad kitų pajamų, nenurodytų sutuoktinio paaiškinimuose, neturėjo.

Patikrinimo akte pažymėta, kad nagrinėjant sutuoktinių Pareiškėjo ir I. C. patirtų išlaidų atitikimą gautoms pajamoms, atsižvelgta į nustatytą 2012-01-01 sutuoktinių galimai turėtą 44

266,14 Lt grynųjų piniginių lėšų likutį, tikrinamojo laikotarpio Pareiškėjo ir I. C. vartojimo išlaidos nustatytos pagal Pareiškėjo ir I. C. bankų sąskaitų išrašų duomenis.

Mokestinio patikrinimo metu pagal turimus duomenis apie Pareiškėjo ir I. C. gautas pajamas ir patirtas išlaidas atlikta 2012 – 2016 metų grynųjų piniginių lėšų judėjimo analizė. Nustatyta, kad Pareiškėjo ir I. C.:

- 2012 metais 154433,86 Lt išlaidų suma nepagrįsta gautomis pajamomis;
- 2013 metais 499626,26 Lt išlaidų suma nepagrįsta gautomis pajamomis;
- 2014 metais 279877,57 Lt išlaidų suma nepagrįsta gautomis pajamomis;
- 2015 metais 84788,73 Eur išlaidų suma nepagrįsta gautomis pajamomis;
- 2016 metais neatitikimų tarp gautų pajamų ir patirtų išlaidų nenustatyta.

Įvertinus Pareiškėjo ir I. C. nustatytas gautas pajamas grynais pinigais ir patirtas išlaidas grynais pinigais, pagal Pareiškėjo ir I. C. banko sąskaitų išrašus nustatytas įneštų ir išimtų grynųjų piniginių lėšų sumas, patikrinimo akte konstatuota, kad Pareiškėjo ir I. C. šeimos išlaidos viršijo šeimos pajamas ir kitas disponuojamas pinigines lėšas 2012-2015 m. laikotarpiu iš viso 933 937,69 Lt ir 84 788,73 Eur suma.

Atsižvelgus į tai, kad Pareiškėjo ir I. C. faktiniais duomenimis pagrįstos išlaidos viršijo deklaruotas ir dokumentais pagrįstas pajamas, bei į tai, kad Pareiškėjas ir I. C. nevykdė prievolės metinėje pajamų deklaracijoje už 2012 - 2015 m. deklaruoti gautų 933 937,69 Lt ir 84 788,73 Eur kitų pajamų, konstatuojama, jog mokesčio bazė ir mokėtina mokesčio suma mokestinio patikrinimo metu apskaičiuota vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi (mokesčio apskaičiavimas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą) bei Taisyklių 4.1 papunkčiu, taikant šių Taisyklių 6.3.3 papunktyje įtvirtintą išlaidų metodą.

Dėl GPM. Mokestinio patikrinimo metu pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą nustatius, kad Pareiškėjas ir U. R. gavo 933937,69 Lt ir 84788,73 Eur pajamų, nepagrįstų juridinę galią turinčiais dokumentais, šių pajamų nedeklaravo, GPM nuo jų neapskaičiavo ir nemokėjo, vadovaujantis CK nuostatomis šios pajamos pripažintos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe ir konstatuota, kad Pareiškėjo kitos pajamos sudarė: 2012 metais – 77216,93 Lt, 2013 metais – 249813,13 Lt, 2014 metais – 139938,79 Lt, 2015 metais – 42394,37 Eur, kurios, vadovaujantis GPMĮ 6 str. 1 dalimi (2010 m. aktuali redakcija), priskirtos pajamoms, apmokestinamos 15 proc. pajamų mokesčio tarifu.

Įvertinus mokestinio patikrinimo metu turimą informaciją ir dokumentus Pareiškėjui patikrinimo akte papildomai apskaičiuota 27214,31 Eur GPM suma.

Pareiškėjui, vadovaujantis MAĮ 96 str. 1 d. 2 punktu, MAĮ 97 str. 2 dalimi, GPMĮ 36 str. 2 dalimi, nuo patikrinimo akte papildomai apskaičiuotos 27214,31 Eur GPM sumos apskaičiuota 9507,15 Eur GPM delspinigių suma.

Patikrinimo akto tvirtinimo metu, įvertinus pažeidimų pobūdį, atsižvelgus į apskaičiuotą mokesčio sumą bei į tai, kad Pareiškėjas su mokesčių administratoriumi bendravo geranoriškai, konstatuota, jog mokesčio baudos tikslai bus pasiekti, taikant 10 proc. baudos dydį, nuo papildomai apskaičiuotos 27214,31 Eur GPM sumos skirta 10 proc. dydžio 2721,43 Eur GPM bauda.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos sprendimu ir Komisijai pateiktame 2018-04-19 skunde (toliau – skundas) prašo panaikinti Inspekcijos sprendimu apskaičiuotus GPM, baudą ir delspinigių. Tuo atveju, jei sprendimu nurodytos sumokėti sumos nebūtų panaikintos, prašoma atleisti nuo baudų ir delspinigių.

Dėl mokesčių administratoriaus apskaičiuoto piniginių lėšų likučio 2012-01-01.

Pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-06-05 kredito sutartį Nr. 06-038470-FA Pareiškėjui suteikta 350.000,00 Lt paskola. Į Pareiškėjo sąskaitą pervesta 325003,73 Lt. Iš šių lėšų 2006-07-19 sumokėta 42.600 Lt U. R. individualios įmonės paskolos dalis. 2006-08-07 pagal sąskaitą-faktūrą sumokėta 30.000 Lt UAB "C1" už U. R. individualią įmonę t. y. Pareiškėjas, kaip įmonės savininkas, sumokėjo šią sumą už įmonę, todėl įmonė liko skolinga analogišką sumą Pareiškėjui. Šios aplinkybės mokesčių administratorius nevertino.

Patikrinimo metu nustatyta, kad 2006-09-06 pervesta 140000 Lt UAB "F1" už gyvenamą namą. Tačiau Pareiškėjas 2007-12-12 sutartimi, pasirašyta tarp UAB "F1" Pareiškėjo ir R. K., R. K. už 140000 Lt perleido teises ir pareigas kylančias iš preliminariosios sutarties. R. K. bankiniu pavedimu 2008 m. pervedė į Pareiškėjo banko sąskaitą 140.000 Lt. Taigi U. R. nurodytų 140 000,00 Lt išlaidų de facto neturėjo.

Pažymėtina, kad 2006-08-07 10.000 Lt pervesti L. Y. vėliau buvo gražinti Pareiškėjui. Pareiškėjo nuimta grynais - 94.800 Lt suma nepagrįstai, nesant įrodymų, Inspekcijos vertinta, kaip panaudota namo remontui. Tačiau tai neatitinka tikrovės ir tokių duomenų nėra. Pažymėtina, kad vienas iš tikslų -namo remontas - bankui buvo nurodytas, tik tam, kad tokiu būdu bankas suteiktų suteikti paskolą, nes priešingu atveju paskola nebūtų suteikta. Tačiau faktiškai paskolos lėšos namo remontui naudotos nebuvo.

Be to, pagal su „(Duomenys neskelbiami)“, AB sudarytą 2006-04-07 vartojimo kredito sutartį Nr. 06-022977-VA I. C. buvo suteiktas 26000 Lt kreditas nurodant tikslą namo remontui. Piniginės lėšos 26000 Lt 2006-04-07 pervestos į Pareiškėjo sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią „(Duomenys neskelbiami)“, AB. Tačiau visiškai nepagrįstai, nesant jokių įrodymų Inspekcija teigia, neva 18000 Lt išgryninti pinigai buvo panaudoti namo remontui. Pažymėtina, kad šios sumos nebuvo naudojamos namo remontui, namo remontui nebūtų buvę būtinybės gryninti pinigus. Šie pinigai buvo naudojami U. R. individualios įmonės reikmėms, vėliau gražinti.

Tokiu būdu vien tik iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB pagal kredito sutartis Pareiškėjas buvo gavęs ir turėjo 262800,00 Lt. Be to, iš šios paskolos sumokėjo 72600,00 Lt už U. R. IĮ, kuri liko šią sumą skolinga Pareiškėjui ir vėliau jis šią sumą susigrąžino.

Inspekcija nevertino aplinkybės, kad Pareiškėjas dar 2000 m. vasario mėnesį įsteigė U. R. IĮ ir per šią įmonę kaip vienintelis savininkas vykdė veiklą. Tuo tarpu pagal tuo metu galiojusį LR Įmonių įstatymo 7 str. individuali (personalinė) įmonė neturėjo juridinio asmens teisių, jos turtas buvo neatskirtas nuo įmonininko turto. Pažymėtina, kad įmonė nuo įsteigimo jokio savo turto neturėjo, veikla buvo vykdoma iš pareiškėjo įneštų, kaip įmonės savininko įnašų. Bendra į įmonę įneštų pareiškėjų pinigų suma dar 2005 m. siekė apie 300 000 Lt. Kaip nurodyta anksčiau, Pareiškėjas ir vėliau taip pat dengė įmonės skolas, iš asmeninių lėšų (taip pat ir banko skolintų sumų) mokėjo įmonės sąskaitas.

Taigi, Pareiškėjas turėjo teisę susigrąžinti iš U. R. IĮ šios įmonės naudai sumokėtas lėšas bei įnašus. Be to, LR Individualių įmonių įstatymo (redakcija nuo 2004 iki 2012-09-01) 6 str. 6 d. nustatyta, kad individualios įmonės savininkas turi šias teises: 1) gauti individualios įmonės pelną; 2) paimti įmonės kasoje esančius pinigus, kaip avansu išmokamą pelną, savo asmeniniams poreikiams; 3) paimti iš individualios įmonės turtą.

Taigi teisinis reguliavimas Pareiškėjui, kaip individualios įmonės savininkui, suteikė teisę ne tik susigrąžinti įnašus, bet ir paimti įmonės kasoje esančius pinigus, kaip avansu išmokamą pelną, savo asmeniniams poreikiams, paimti iš įmonės turtą.

Atsižvelgiant nurodytą teisinį reguliavimą bei nurodytas aplinkybes, tame tarpe ir Inspekcijos nustatytas aplinkybės apie Pareiškėjo vykdytus mokėjimus bei paskolos grąžinimą už U. R. IĮ atitinkamai turėjo būti vertinami Pareiškėjo VMI pateikti paaiškinimai. Pareiškėjas, vykdydamas 2017-11-08 mokesčių administratoriaus nurodymą Nr. (21.75-32) FR0706-13120, 2017-11-22 pateiktame paaiškiniame nurodė, kad 2012-01-01 kartu su sutuoktine turėjo 700.000 Lt ne banke, kurie susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“ AB banko gautos paskolos ir pajamų,

gautų pardavus 5 vilkikus su priekabomis. Išlaidų padengimui 2012-2016 metais naudojo asmenines lėšas gautas iki 2012 metų ir kitas 2012-2016 metais gautas pajamas.

Pažymėtina, kad Pareiškėjas paaiškinimuose nurodytą aplinkybę, jog U. R. IĮ pardavė nurodytus sunkvežimius Inspekcija nustatė.

Tačiau Y. C. 2017-11-22 paaiškinime nurodytą informaciją vertino kritiškai, motyvuojant tuo, kad nurodyti vilkikai niekada nebuvo įregistruoti Pareiškėjo vardu, juos įsigijo ir pardavė ne Pareiškėjas, o U. R. IĮ arba UAB "A1" vilkikai parduoti 2006, 2007 ir 2009 metais, bet ne 2008 metais, kaip nurodyta Pareiškėjas paaiškinime.

Pareiškėjas su tokia Inspekcijos pozicija nesutinka. Nurodoma, kad Pareiškėjas dengė įmonės skolas, iš asmeninių lėšų (taip pat ir banko skolintų sumų) mokėjo U. R. IĮ sąskaitas, o ši veiklą vykdė iš Pareiškėjo, kaip savininko, įnašų. U. M. turėjo teisinį ir faktinį pagrindą susigrąžinti iš šios įmonės už ją sumokėtas skolas, įnašus ir kt, paimti įmonės turtą. Pažymėtina, kad Pareiškėjas būtent iš parduotų transporto priemonių bei kitų pajamų susigrąžino savo įdėtas pinigų sumas į įmonę. Tai, kad Pareiškėjas neišsaugojo konkrečių dokumentų, tai nepaneigia lėšų susigrąžinimo fakto. Šią aplinkybę patvirtina netiesioginiai įrodymai, t. y. Inspekcijos nustatytos aplinkybės, jog Pareiškėjas dengė įmonės skolas ir mokėjo įmonės sąskaitas.

Todėl, kaip teisingai nurodyta Pareiškėjo paaiškinime, 2012-01-01 kartu sutuoktiniai turėjo apie 700.000 Lt ne banke, kurie susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB banko gautos paskolos ir pajamų, gautų pardavus 5 vilkikus su priekabomis. Tai, kad Pareiškėjas, neturėdamas pardavimo dokumentų, galimai netiksliai nurodė dalies automobilių pardavimo kainą, nepaneigia aplinkybės, jog jis, kaip įmonės savininkas, susigrąžino gautinas pajamas iš savo įmonės, net jeigu minėtos operacijos galėjo būti tinkamai neapskaitytos. O tai, kad S Pareiškėjas metinėse pajamų deklaracijose už 2006, 2007 ir 2009 metus pajamų už parduotus vilkikus nedeklaravo, nereiškia, kad pajamų negavo. Priešingai aiškinant, reikštų, kad ir sprendimuose nurodytų jokių pajamų Pareiškėjas į U. R. negavo, nes jų nedeklaravo.

Be to, liko visiškai nevertintina aplinkybė, kad į įmonę Pareiškėjas įnešdavo visą laiką tas pačias lėšas, t. y. Pareiškėjas panaudotą lėšų įmonės reikmėms suma jam, kaip atskaitingam asmeniui, buvo grąžinama ir vėliau naudojama įmonės reikmėms. Tai nebuvo kiekvienais metais gaunamos naujos pajamos, kurių šaltiniai, neva „nežinomi“.

Atsižvelgiant į išdėstytą darytina išvada, jog mokesčių administratorius netinkamai ir netiksliai nustatė 2012-01-01 Pareiškėjo ir I. C. turimas lėšas, o tai sąlygojo tolesnį neteisingą pajamų ir išlaidų skaičiavimą bei galiausiai nepagrįstų ir neteisingų skundžiamų sprendimų priėmimą.

Pareiškėjas nurodo, kad Inspekcija nepagrindė, kodėl GPM prievolės negalėjo apskaičiuoti įprastine tvarka (tiesiogiai) taikydamas GPMĮ 15 str. nuostatas.

Todėl toks vietos mokesčio administratoriaus sprendimas prieštarauja Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau, - MAĮ) 8 str. 3 d. įtvirtintam teisingumo principui, nustatančiam, kad mokesčių administratorius, administruodamas mokesčius, privalo vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. <...> vadovautis ne tik formaliomis mokesčių teisės aktuose nustatytais taisyklėmis, bet ir minėtais kriterijais (LVAT 2007-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A17-1086/2007).

J. R. atsakomybės ir Sprendimo nepagrįstumo. Pareiškėjas nurodo, kad sprendimu Inspekcija priskaičiavo nepriemoką bei netesybas tuo pagrindu, kad I. C. yra Pareiškėjo sutuoktinė, o jis, kaip nurodoma sprendime, UAB „B. H.“ išlaidoms padengti naudojo asmenines lėšas: 2012 m. - 89232,56 Lt, 2013 m. - 402790,40 Lt, 2014 m. - 209907,94 Lt, 2015 m. - 97538,47 Eur, 2016 m. - 24407,55 Eur. <...> tačiau pajamas pagrindžiančių dokumentų nepateikė.

Taigi šiuo atveju atsakomybė I. C. yra pritaikyta ne už jos, bet už Pareiškėjo veiksmus (neveikimą).

Tokią poziciją Inspekcija grindžia tuo, jog vadovaujantis CK 3.88 str. 1 ir 2 dalimi, atsižvelgus į tai, kad I. C. ir Pareiškėjo santuoka įregistruota 1991-02-09 ir mokestiniam patikrinimui nebuvo pateiktos sudarytos vedybų ar kitokios turto padalijimo sutartys, mokestinio patikrinimo metu nagrinėjant I. C. finansines galimybes patirti išlaidas, nagrinėta informacija apie abiejų sutuoktinių gautas pajamas ir patirtas išlaidas.

Pažymėtina, kad šiuo atveju I. C. jokių pajamų negavo, todėl neprivalėjo jų deklaruoti ir mokėti GPM.

Gyventojų pajamų mokesčių mokėtoju gali būti pripažintas tik konkretus fizinis asmuo, o ne asmenų daugėtas. Ši pareiga kiekvieno iš pareiškėjų atžvilgiu yra asmeninė, todėl būtina nustatyti, kuris iš jų faktiškai gavo pajamas Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo prasme.

Pareiškėjas nurodo, kad šiuo atveju administratorius, remdamasis CK normomis, preziumuojančiomis, kad sutuoktinių bendrosios jungtinės nuosavybės dalys yra lygios, paskaičiavo lygiomis GPM nuo minėtų šeimos gautų pajamų. Šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys į tai, kad, kaip konstatavo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija 2013 m. sausio 7 d. priimta nutartimi administracinėje byloje Nr. A602-2280/2012, aplinkybė, jog atitinkamos pajamos laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe pagal Civilinio kodekso nuostatas, nėra pakankama pripažinti, kad šias pajamas faktiškai yra gavę kiekvienas iš sutuoktinių GPM įstatymo nuostatų prasme. Toks plečiamasis GPM įstatymo 3 straipsnio [2002 m. liepos 2 d. įstatymo Nr. IX-1007 redakcija], skaitomo kartu su to paties įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu (2004 m. balandžio 8 d. įstatymo Nr. IX-2103 redakcija), aiškinimas akivaizdžiai neatitiktų šių nuostatų vertinimo kitų GPM įstatymo nuostatų kontekste. Todėl vien ta faktinė aplinkybė, jog ginčo pajamos pagal privatinės teisės nuostatas yra laikytinos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe, savaime neleidžia pripažinti Pareiškėjo ir jo sutuoktinės lygiomis dalimis gavusiais ginčo pajamas apmokestinimo GPM tikslais.

Pareiškėjas nurodo, kad I. C. jokių nedeklaruotų pajamų tikrinamuoju laikotarpiu negavo ir jų nenaudojo nei savo, nei įmonės veiklai.

Tokiu būdu darytina išvada, kad mokesčių administratorius ginčijamu sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo ginčo pajamas pripažinęs gautomis Pareiškėjo ir jo sutuoktinės lygiomis dalimis apmokestinimo GPM tikslais netinkamai aiškino ir taikė ginčo teisiniais santykiams aktualias materialinės teisės nuostatas, nukrypo nuo skunde cituojamos LVAT praktikos analogiškuose ginčiuose.

MAĮ 96 str. 1 d. 2 p. nustatyta, kad delspinigiai skaičiuojami už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatytą nedeklaruotą deklaruojamą ar neapskaičiuotą nedeklaruojamą mokestį. MAĮ 140 str. nustatyta, kad asmenims, pažeidusiems mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus, išskyrus šio Įstatymo 142 straipsnyje nurodytus atvejus. MAĮ 138 straipsnyje nustatyta, kad mokesčių įstatymų pažeidimu yra laikomas neteisėtas asmenų elgesys, kuriuo yra pažeidžiami mokesčių įstatymų reikalavimai. Kaip minėta, I. C. jokių nedeklaruotų pajamų tikrinamuoju laikotarpiu negavo, todėl jų deklaruoti ir mokėti GPM neprivalėjo, t. y. jos atžvilgiu negali būti taikomos MAĮ 96 str. 1 d. 2 p. ir MAĮ 140 str. numatytos sankcijos.

Dėl Pareiškėjo ir I. C. pajamų, gautų už parduotus automobilius. Sprendime nurodoma, kad pagal 2014-01-08 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį Pareiškėjas už 3000 Lt pardavė 2004 metų gamybos automobilį „Nissan“, kuris pagal VĮ „Regitra“ duomenis įsigytas 2011-12-19, o jo įsigijimo kaina pagal Pareiškėjo 2017-11-22 paaiškinimą 20 000 Lt. Dokumentai, pagrindžiantys šią informaciją, nepateikti.

Sprendime, nurodoma, kad pagal 2013-05-14 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį I. C. už 13000 Lt pardavė 2003 metų gamybos automobilį „Volvo S60“, gautas visas 13000 Lt pajamas inspekcija nepagrįstai priskyrė apmokestinamoms pajamoms. Pažymėtina, kad įsigijimo dokumentų Pareiškėjas ir I. C. neturi. Kita vertus, matyti, jog Inspekcija tikrino VĮ

„Regitra“ duomenis ir nustatė, kad automobilis buvo įsigytas 2011-09-14. Pastebėtina, kad būtent VĮ „Regitra“ yra duomenys apie įsigijimo kainą sistemose, išskyrus atvejus, kai tokius dokumentus ir informaciją privaloma pateikti pagal įstatymus. U. M. turėjo galimybę gauti minėtus dokumentus, tačiau to nepadarė. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo atstovas kreipėsi į VĮ Regitra ir 2018-04-19 skunde nurodė, kad gautas sutartis pateiks Komisijos posėdyje.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi bylos aplinkybes bei pateiktus duomenis, konstatuoja, jog Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Ginčas šioje byloje kilo dėl nurodymų Pareiškėjui sumokėti 27214,31 Eur GPM, 9507,15 Eur GPM delspinigius ir 2721,43 Eur GPM baudą, mokesčių administratoriui konstatavus, kad sutuoktinių (Pareiškėjo ir I. C.) tikrinamuoju laikotarpiu (2012-01-01 iki 2016-12-31) patirtos išlaidos viršijo juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįstas pajamas. Nustatyta, kad Pareiškėjo šeimos išlaidos 2012-2014 m. viršijo gautas pajamas 933937,69 Lt (2012 m. – 154433,86 Lt, 2013 m. – 499626,26 Lt, 2014 m. – 279877,57 Lt) ir 2015 m. 84788,73 Eur. Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėjas ir I. C. gavo kitas, nedeklaruotas ir neapmokestintas pajamas, kurios, patikrinimo metu, atsižvelgus į CK nuostatas, reglamentuojančias sutuoktinių įgyto turto ir gautų pajamų teisinį režimą, buvo padalintos lygiomis dalimis Pareiškėjui ir I. C. po lygiai (2012 m. – 77216,93 Lt (154433,86/2); 2013 m. – 249813,13 Lt (499626,26 Lt/2), 2014 m. – 139938,79 Lt (279877,57Lt/2)) ir 2015 m – 42394,37 Eur (84788,73 Eur/2). Mokesčių administratorius, konstatavęs, jog Pareiškėjo išlaidos 2012 m. – 2015 m. viršijo jos pajamas, taikė MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjui apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikydamas išlaidų metodą.

Įvertinus skundžiamą Inspekcijos sprendimą bei patikrinimo aktą, matyti, kad šiuose dokumentuose išsamiai aptartos mokesčių administratoriaus nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su Pareiškėjo (jos šeimos) gautomis pajamomis bei patirtomis išlaidomis, taip pat MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatos, reglamentuojančios mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taikymą. R. K., vengdama pasikartojimų ir sutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu MAĮ 70 straipsnio bei Taisyklių nuostatų vertinimu, plačiau šių nuostatų ir faktinių ginčo bylos aplinkybių, kurios yra išdėstytos ir šio Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, iš naujo neapartinėja, o sprendime pasisako dėl Pareiškėjo skunde Komisijai bei ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu akcentuotų esminių nesutikimo su skundžiamu Inspekcijos sprendimu motyvų.

Dėl Inspekcijos apskaičiuoto piniginių lėšų likučio 2012-01-01.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos nustatytu 44266,14 Lt grynųjų piniginių lėšų likučiu patikrinimo pradžiai (2012-01-01) ir tvirtina, kad 2012-01-01 turėjo apie 700000 Lt ne banke, kurie susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB gautos paskolos ir pajamų, gautų pardavus 5 vilkikus su priekabomis. Tai, kad Pareiškėjas, neturėdamas pardavimo dokumentų, galimai netiksliai nurodė dalies automobilių pardavimo kainą, nepaneigia aplinkybės, jog jis, kaip įmonės savininkas, susigrąžino gautinas pajamas iš savo įmonės, net jeigu minėtos operacijos galėjo būti tinkamai neapskaitytos. Tai, kad Pareiškėjas metinėse pajamų deklaracijose už 2006 m., 2007 m., 2009 m. pajamų už parduotus vilkikus nedeklaravo, nereiškia, kad pajamų negavo. Taip pat skunde tvirtinama, kad vien tik iš „(Duomenys neskelbiami)“, AB pagal kredito sutartis Pareiškėjas buvo gavęs ir turėjo 262800 Lt.

Pasisakydama dėl Pareiškėjo skunde išdėstytų argumentų dėl piniginių lėšų likučio 2012-01-01, Komisija pažymi, kad GPM prievolė buvo apskaičiuota nustačius, jog 2012-2016 m. patirtos išlaidos viršijo būtent mokestinio laikotarpiu jų gautų GPM apmokestintų pajamų sumą, tuo tarpu mokestinių laikotarpių sutuoktinių gautos pajamos ir patirtos išlaidos buvo

vertintos siekiant nustatyti sutuoktinių turimą piniginių lėšų likutį tikrinamojo laikotarpio pradžioje – 2012-01-01.

Pažymėtina, jog LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad nei MAĮ, nei kiti įstatymai nenumato jokių apribojimų tiek mokesčių mokėtojui, tiek mokesčių administratoriui, apskaičiuojant bei perskaičiuojant mokesčius už tam tikrą mokesčių laikotarpį, remtis (vadovautis) papildoma įrodomąja medžiaga, kurioje užfiksuotos ankstesniais laikotarpiais atsiradusios faktinės aplinkybės, svarbios teisingam mokesčio apskaičiavimui. Tokiais atvejais vertinant šią įrodomąją medžiagą bei nustatant jos reikšmę atsižvelgiama į bendrąsias įstatymuose įtvirtintas įrodinėjimo taisykles (vertinama, ar ši medžiaga atitinka įrodymų sampratą, nustatomas įrodymų leistinumumas, sąsajumas ir pan. aplinkybės, LVAT 2014-02-05 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-476-14 ir kt.). Todėl mokesčių administratorius, siekdamas nustatyti Pareiškėjos ir jos sutuoktinio turėtą piniginių lėšų likutį patikrinimo laikotarpio pradžioje, teisėtai ir pagrįstai nustatinėjo sutuoktinių pajamas, jų šaltinius, išlaidas už laikotarpį iki 2012-01-01, t. y. už 2007-2011 m. bei vertino Pareiškėjo ir I. C. paaiškinimuose pateiktą informaciją, jog išlaidų padengimui 2012-2016 metais naudojo asmenines lėšas gautas iki 2012 metų ir kitas 2012-2016 metais gautas pajamas, 2012-01-01 kartu su sutuoktine turėjo 700000 Lt santaupų ne banke, kurios susidarė iš „(Duomenys neskelbiami)”, AB paskolos ir pajamų, gautų už 5 parduotus vilkikus.

Komisija pažymi, kad Inspekcija analizavo pateiktame paaiškinime nurodytą informaciją ir nustatė, kad dokumentų, pagrindžiančių vilkikų pardavimą, Pareiškėjas nepateikė (patikrinimo akto 13 psl.), taip pat nepateikė dokumentų, kad 2012-2016 m. naudojo asmenines lėšas, gautas iki 2012 m. ir kitas 2012-2016 m. gautas pajamas (patikrinimo akto 15 psl.). Inspekcija konstatavo, kad pagal Pareiškėjo ir I. C. pateiktus paaiškinimus, dokumentų, patvirtinančių gautas pajamas neturi ir pateikti negali (paikrinimo akto 15 psl.).

Pareiškėjui ir I. C. nepateikus dokumentų, pagrindžiančių asmeninių pajamų gavimą U. R. individualiai įmonei (dabar – UAB „B1“) pardavus vilkikus, ir pagal surinktą informaciją nenustačius, kad U. R. IĮ (dabar – UAB „B1“) galėjo gauti Pareiškėjo paaiškinime nurodytą sumą, Inspekcija, nustatydamą grynųjų pinigų likutį 2012-01-01, pagrįstai nevertino U. R. IĮ (dabar – UAB „B1“) už vilkiką gautų pajamų kaip Pareiškėjo pajamų, dėl to, atitinkamai, pagrįstai konstatavo, kad šiomis lėšomis negalėjo būti dengiamos tikrinamojo laikotarpio patirtos išlaidos.

Komisija pažymi, kad Inspekcija taip pat analizavo ir Pareiškėjo nurodytą motyvą, kad 2012-01-01 kartu su U. R. turėtų 700000 Lt lėšų likutis ne banke šaltinis yra „(Duomenys neskelbiami)“, AB banko gautos paskolos ir patikrinimo akto 14 psl. išdėstė šio vertinimo analizę, kurios pasekoje konstatuota, kad pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB pateiktą 2006-04-07 vartojimo kredito sutartį Nr. 06-022977-VA I. C. suteikta 26.000 Lt paskola ir pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-06-05 kredito sutartį Nr. 06-038470-FA Pareiškėjui suteikta 350000 Lt paskola (į sąskaitą pervesta 325003,73 Lt) buvo panaudotos pagal paskirtį, t. y. šiomis lėšomis taip pat negali būti pagrįstas Pareiškėjo ir jo sutuoktinės 2012-01-01 piniginių lėšų likutis (Patikrinimo akto 14-15 psl.). Inspekcija nurodė, kad bankų sąskaitose 2006-12-31 liko 1465,10 Lt (Patikrinimo akto 14 psl.).

Atsakydamą į Pareiškėjo argumentą, kad IĮ liko skolinga Pareiškėjui už 2006-07-19 padengtą 42600 Lt U. R. IĮ paskolos dalį ir 2006-08-07 pagal sąskaitą faktūrą už U. R. IĮ UAB „a“ sumokėtą 30000 Lt sumą, Komisija nurodo, kad vertinant piniginių lėšų likutį tam tikrai datai (šiuo atveju - 2012-01-01), 2006 m. skolos tarp Pareiškėjo ir U. R. IĮ finansinė apskaita nėra reikšminga, nesant ūkinę operaciją pagrindžiančių dokumentų.

Taip pat pažymėtina, kad objektyviais įrodymais nepagrįsta ir Pareiškėjo skunde nurodyta aplinkybė, kad 10000 Lt, 2006-08-07 pervestų L. Y., vėliau buvo grąžinti.

Pareiškėjas nurodo, kad nuimta grynais – 94800 Lt suma ir 18000 Lt nepagrįstai Inspekcijos įvertintos kaip panaudotos namo remontui. Nurodoma, kad vienas iš tikslų – namo

remontas bankui buvo nurodytas tik tam, kad tokiu būdu bankas sutiktų suteikti paskolą, nes priešingu atveju paskola nebūtų suteikta. Tačiau faktiškai lėšos namo remontui naudotos nebuvo.

Komisija, vertindama anksčiau nurodytas Inspekcijos nustatytas aplinkybes ir Pareiškėjo skunde išdėstytus argumentus šiuo klausimu, taip pat tarp Pareiškėjo, I. C. ir „(Duomenys neskelbiami) k“ sudarytas sutartis, pažymi, kad „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-04-07 vartojimo kredito sutarties Nr. 06-022977-VA 2 dalies „Sutarties dalykas“ 2.1 punkte nustatyta, kad Bankas suteikia kredito gavėjams sutartyje nurodytomis sąlygomis ir tikslinei paskirčiai kreditą. Sutartyje nustatyta, kad kreditas suteikiamas namo remontui. (Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-06-05 kredito sutarties Nr. 06-038470-FA „Pagrindinių kredito sąlygų dalyje „Kredito paskirtis“ nurodyta, kad paskola suteikiama paskolų, suteiktų U. R. individualiai įmonei AB (Duomenys neskelbiami) banke grąžinimui (2002-03-05 paskolos sutartis Nr. 9 ir 2004-04-26 Kredito linijos sutartis Nr. 180), namo remontui ir šeimos poreikiams tenkinti. R. K. pažymi, kad Inspekcija, nustačiusi anksčiau minėtas aplinkybes, vertindama išmokėtų pinigų paskirtį, pagrįstai išmokėtų pinigų paskirtį vertino būtent taip, kaip nurodyta sutartyse.

Komisija taip pat konstatuoja, kad neatitinka tikrovės Pareiškėjo teiginys, kad Inspekcija patikrinimo metu nevertino 140000 Lt, pervestų 2006 m. UAB „S“, grąžinimo 2008 m. Komisija pažymi, kad 140000 Lt, 2006-09-06 pervestus „Sostinės vystymo grupė“ pagal 2006-09-05 preliminarią sutartį, pasirašytą tarp Pareiškėjo ir UAB „S“ bei 2007-12-12 sutartimi, pasirašyta tarp Pareiškėjo, UAB „S“ ir R. K., šiai perleidus teises ir pareigas, kylančias iš preliminarios sutarties, bankiniu pavedimu 2008 m. šią sumą pervestus į Pareiškėjo sąskaitą, Inspekcija įvertino analizuojant Pareiškėjo ir I. C. 2007-2011 m. laikotarpiu gautas pajamas ir patirtas išlaidas (patikrinimo akto 14 psl.).

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas yra pateikęs metinę gyventojų (šeimos) turto deklaraciją už 2005 metus (pareigybės kodas 602, statusas priimta aktuali). Šioje turto deklaracijoje piniginių lėšų situoktinių Irenos ir U. R. vardu nėra deklaruota. Pateiktoje metinėje gyventojų (šeimos) turto deklaracijoje už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 (pareigybės kodas 602, statusas – priimta su klaidomis, aktuali) deklaruota 1.618 Lt suma banke Pareiškėjo vardu. Irena ir U. R. 2006-12-31 piniginių lėšų grynais ne banke nedeklaravo. 2018-06-05 posėdžio Komisijoje metu Pareiškėjo atstovas nepaaiškino aplinkybių ir nenurodė priežasčių, kodėl, jų tvirtinimu, turimos grynųjų pinigų lėšos 2005 m. ir 2006 m. pateiktose metinėse gyventojų (šeimos) turto deklaracijose nebuvo deklaruotos.

Komisija, atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjas nepasinaudojo GPMĮ 5 straipsnio 3 dalimi suteikta teise patikslinti 2005 m ir 2006 m. pateiktų metinių gyventojų (šeimos) turto deklaracijų duomenis, konstatuoja, kad Inspekcija, vadovaudamasi LVAT praktika (LVAT 2015-09-23 sprendimas adm. byloje Nr. A2667-438/2015, 2016-09-09 nutartis adm. byloje Nr. eA-3938-438/2016), teisingai įvertino, kad Pareiškėjo pateiktoje metinėje gyventojų (šeimos) turto deklaracijoje už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 nurodyti duomenys įgijo teisinį stabilumą ir mokesčių administratorius, atlikdamas jo atžvilgiu mokesčių tyrimą bei patikrinimą, šių duomenų kvestionuoti nebegali. Įvertinus turimą informaciją, atsižvelgus į Pareiškėjo pateiktos metinės gyventojų (šeimos) turto deklaracijos už ataskaitinį laikotarpį nuo 2006-01-01 iki 2006-12-31 duomenis, Komisijos nuomone, Inspekcija teisingai konstatavo, kad Pareiškėjas ir I. C. 2006-12-31 piniginių lėšų likučio grynais pinigais neturėjo.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Inspekcija analizavo Pareiškėjo ir I. C. piniginių lėšų 2017-2011 m. laikotarpiu judėjimą ir patikrinimo akto 8 priede pateikė atskirai grynųjų pinigų ir piniginių lėšų banke analizę. Iš pateikto skaičiavimo matyti, kad Inspekcija vertino Pareiškėjo ir I. C. piniginių lėšų judėjimą nuo 2007-01-01 iki 2012-01-01 ir nustatė, kad Pareiškėjo ir I. C. 2007 – 2011 metų laikotarpiu grynais pinigais gautos pajamos sudarė 122788,92 Lt, nuimtos iš banko sąskaitų piniginės lėšos – 210822,41 Lt, patirtos išlaidos grynais – 192182,84 Lt, įneštos į banko sąskaitas piniginės lėšos – 97162,35 Lt, apskaičiuotas piniginių lėšų likutis 2012-01-01 galėjo sudaryti iki 44266,14 Lt (122.788,92 Lt + 210.822,41 Lt - 192.182,84 Lt - 97.162,35 Lt).

Pretenzijų dėl patikrinimo akto 8 priede išdėstytos analizės turinio Pareiškėjas nenurodė.

Pažymėtina, kad vadovaujantis MAĮ 67 str. 1 dalimi, mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojų apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos. LVAT dėl įrodinėjimo pareigos mokestiniuose ginčiuose paskirstymo yra konstatavęs, jog mokesčių mokėtojas, siekdamas paneigti mokesčių administratoriaus mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumą ir pagrįstumą, privalo ne tik nurodyti savo abejones dėl mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumo ir pagrįstumo, bet savo poziciją pagrįsti konkrečiais duomenimis ir leistiniais įrodymais, o ne vien tik savo nesutikimą išreiškiančiais paaiškinimais, apibendrinto, deklaratyvaus pobūdžio teiginiais (LVAT 2015-08-14 nutartis adm. byloje Nr. A-1108-146/2015, 2016-03-29 nutartis adm. byloje Nr. eA-606-442/2016). Komisija, atsižvelgdama į aukščiau nurodytus argumentus dėl MAĮ 67 str. 2 dalies nuostatų taikymo, pažymi, jog mokesčių administratorius neturi rinkti įrodymų, kad paneigtų Pareiškėjo iškeltas abejones dėl gautų pajamų apmokestinimo teisingumo arba, kad pagrįstų Pareiškėjo skundo teiginius. Pareiškėjas pats turi šias abejones ir savo skundo teiginius pagrįsti, t. y. įrodyti faktines aplinkybes, sąlygojančias nustatytos mokesčio bazės ar mokesčio dydžio apskaičiavimo neteisingumą, kuriomis ji remiasi.

Pareiškėjas mokestinio ginčo metu nepateikė mokesčių administratoriaus konstatuotą situaciją paneigiančių įrodymų, savo teiginių nepagrindė. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad keisti Inspekcijos apskaičiuotą piniginių lėšų likutį 2012-01-01 nėra pagrindo.

Dėl MAĮ 70 straipsnio taikymo pagrįstumo.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad mokesčių administratorius nepagrindė, kodėl Pareiškėjo GPM prievolės jis negalėjo apskaičiuoti įprastine tvarka.

Komisija, pasisakydama dėl Pareiškėjui apskaičiuoto GPM taikant mokesčių administratoriaus įvertinimą (MAĮ 70 str. 1 d.) pagrįstumo, pažymi, jog MAĮ 8 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas mokesčių visuotinio privalomumo principas kildina imperatyvą kiekvienam mokesčių mokėtojų mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikantis mokesčių teisės aktuose nustatytos apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos, kas suponuoja mokesčių mokėtojo savalaikį, tikslų bei teisingą mokestinės prievolės įvykdymą vadovaujantis mokesčių įstatymais (MAĮ 40 str. 1 d. ir 4 d., 66 str. 1 d.). Mokesčių mokėtojų, nevykdant ar netinkamai vykdant šią pareigą, mokestis apskaičiuojamas mokesčių administratoriaus iniciatyva pagal mokesčių mokėtojo pateiktas deklaracijas, apskaitos ir kitus dokumentus arba taikant įstatymų leidėjo MAĮ įtvirtintus specialiuosius mokesčių apskaičiavimo būdus (MAĮ 66 str. 2 d.).

Vienas iš tokių būdų yra, kai mokesčiai apskaičiuojami pagal mokesčių administratoriaus atliktą įvertinimą. MAĮ 70 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ir dėl to mokesčių administratorius negali nustatyti mokesčių mokėtojo mokestinės prievolės dydžio įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka, mokesčių mokėtojų priklausiančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, atsižvelgdamas į visas įvertinimui reikšmingas aplinkybes, turimą informaciją ir prireikus parinkdamas savo nustatytus įvertinimo metodus, atitinkančius protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingo mokestinės prievolės dydžio nustatymo kriterijus.

Aiškinant šį teisinį reguliavimą, LVAT praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, kad mokesčių administratorius įgyja teisę apskaičiuoti mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą esant dviem būtinoms sąlygoms, kurių buvimas sudaro prielaidas taikyti šioje teisės

normoje įtvirtintą elgesio modelį: pirma, mokėtino mokesčio dydžio negalima apskaičiuoti (nustatyti) įprastine atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta tvarka ir, antra, to padaryti (apskaičiuoti mokesčio) negalima dėl to, jog mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus (LVAT 2010-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A438-1542/2010, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A602-27/2013, 2015-12-02 nutartis adm. byloje Nr. A2210-502/2015, 2016-02-04 nutartis adm. byloje Nr. A384-442/2016 ir kt.).

Taip pat LVAT, aiškindamas mokesčių apskaičiavimui pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą būtinų sąlygų identifikavimą, yra akcentavęs, jog mokesčių mokėtojo netinkamo elgesio buvimo konstatavimas savaime dar nereiškia, jog kartu yra konstatuojama ir tokia teisinė situacija, kai mokesstinės prievolės dydžio negalima nustatyti įprastine tvarka (tiesiogiai). Nuostata, kad mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, kai negali nustatyti mokesstinės prievolės dydžio įprastine tvarka, reiškia, kad net esant kuriam nors nurodytam mokesčio mokėtojo elgesio atvejui, visada būtina įvertinti ir spręsti, ar dėl to mokesstinės prievolės dydžio negalima nustatyti įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka (tiesiogiai). Pastaroji sąlyga turi būti konstatuota atsižvelgiant į faktus, aplinkybes bei kitą turimą informaciją, t. y. jų pagrindu, o pareiga pagrįsti būtinybę mokesstinės prievolės dydį apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą tenka mokesčių administratoriui (2008-07-18 nutartis adm. byloje Nr. A502-1305/2008, 2012-11-12 nutartis adm. byloje Nr. A442-1984/2012; 2013-04-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A602-27/2013 ir kt.).

Komisija, susipažinusi su mokesstinėje byloje surinktais duomenimis ir juos įvertinusi, konstatuoja, kad mokesčių administratorius, visapusiškai ir objektyviai išsiaiškinęs visas bylai reikšmingas aplinkybes bei nenukrypdamas nuo LVAT suformuluoto MAĮ 70 straipsnio 1 dalies aiškinimo, pagrindė mokesstinio patikrinimo metu padarytas išvadas dėl Pareiškėjo mokesčio bazės apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Komisija pažymi, kad Inspekcija, patikrinimo metu, įvertinusi Pareiškėjo ir I. C. nustatytas gautas pajamas grynais pinigais ir patirtas išlaidas grynais pinigais, pagal Pareiškėjo ir I. C. banko sąskaitų išrašus įneštų ir išimtų grynųjų piniginių lėšų sumas, nustatė, kad sutuoktinių Irenos ir U. R. išlaidos grynais pinigais viršijo disponuojamas grynųjų pinigų lėšas: 2012 metais – 154.433,86 Lt; 2013 metais – 499.626,26 Lt; 2014 metais – 279.877,57 Lt; 2015 metais – 84.788,73 Eur suma. R. K. laiko pagrįsta Inspekcijos išvadą, jog patirtoms išlaidoms padengti I. C. ir Pareiškėjas turėjo kitų, įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintų pajamų. Atsižvelgiant į tai bei vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi, konstatuotina, kad mokesčių mokėtojais siekė nuslėpti pajamas ir išvengti GPM mokėjimo nuo gautų kitų pajamų, todėl mokesčiai mokesčių mokėtojams nuo gautų kitų pajamų patikrinimo akte pagrįstai apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, remiantis Taisyklių 4.1 p. ir 6.3.3 p., taikant išlaidų metodą.

Komisijos vertinimu, nustatytų duomenų visuma (gautų pajamų teisės aktų nustatyta tvarka nedeklaravimas, mokėtino į biudžetą GPM neapskaičiavimas bei nesumokėjimas, mokesciniu laikotarpiu patirtos išlaidos viršija gautas pajamas) pagrindžia Pareiškėjo ir I. C. realiai gautų pajamų slėpimo faktą, kuris iškreipė tiesioginio apmokestinimo aplinkybes. Tokiu būdu mokesčių administratorius patikrinimo metu neteko galimybės nustatyti visos Pareiškėjo apmokestinimui reikšmingos faktinės situacijos, kas sudaro pagrindą, kaip papildoma įrodinėjimo priemone, remtis mokesčių administratoriaus atliekamu įvertinimu.

(S)

Dėl I. C. atsakomybės.

Pareiškėjas skunde Komisijai, taip pat mokesčio ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu Pareiškėjo atstovas akcentavo, jog I. C. jokių nedeklaruotų pajamų tikrinamuoju laikotarpiu negavo ir jų nenaudojo nei savo, nei U. R. IĮ veiklai. Atsakomybė jai pritaikyta ne už jos, o jos sutuoktinio veiksmus.

Iš bylos medžiagos matyti, kad mokesčių administratorius savo sprendimą pripažinti, jog pajamas iš nenustatytų šaltinių faktiškai gavo abu sutuoktiniai – Pareiškėjas ir I. C., šias pajamas tikrintuoju laikotarpiu padalinti abiems sutuoktiniams lygiomis dalimis ir jas apmokestinti GPMĮ nustatyta tvarka, grindė CK reglamentuojančiomis sutuoktinių turto teisinį režimą – CK 3.88 str. 1 d. ir 2 d. nuostatomis, pagal kurias bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe pripažįstamas turtas, įsigytas po santuokos sudarymo abiejų sutuoktinių arba vieno jų vardu bei CK 3.117 str. 1 dalyje įtvirtinta prezumpcija, jog sutuoktinių bendro turto dalys yra lygios.

Komisija, pasisakydama dėl Pareiškėjo motyvų, susijusių su Inspekcijos nustatytų Pareiškėjo ir jo sutuoktinės gautų kitų, nedeklaruotų ir neapmokestintų, pajamų padalinimo lygiomis dalimis sutuoktiniams, pažymi, kad iš bylos medžiagos matyti, kad santuoka tarp sutuoktinių sudaryta 1991-02-09. Duomenų, paremtų juridinę galią turinčiais dokumentais (vedybų sutartis, turto pasidalinimo faktai Vedybų sutarčių registre), apie tai, kad sutuoktiniai nevedė bendro ūkio 2012-2016 metais, nėra. Bendroji jungtinė nuosavybė nėra pasibaigusi.

Vertinant Pareiškėjo ir jo sutuoktinės I. C. finansinę situaciją matyti, kad finansinėmis lėšomis tiek iki patikrinimo pradžios (2007-2011 m.), tiek tikrinamuoju laikotarpiu, sutuoktiniai disponavo bendrai: Pareiškėjas 2017-11-22 paaiškinime nurodė, kad 2012-01-01 kartu su I. C. turėjo 700000 Lt ne banke; paskolos namo remontui ir šeimos poreikiams tenkinti 2006 m. buvo suteiktos tiek Pareiškėjui, tiek jo sutuoktinei, o pagal „(Duomenys neskelbiami)“, AB 2006-04-07 kredito sutartį Nr. 06-022977-VA I. C. suteikto 26000 Lt kredito suma 2006-04-07 pervesta į Pareiškėjo sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią (Duomenys neskelbiami)“, AB. Be to, Pareiškėjas ir I. C. tikrinamuoju laikotarpiu bendros jungtinės nuosavybės teise įsigijo du žemės sklypus (Duomenys neskelbiami). (2012-12-05 pirkimo-pardavimo sutartis) ir žemės sklypą (Duomenys neskelbiami). (2014-11-05 Žemės sklypo pirkimo-pardavimo sutartis).

Iš bylos medžiagos taip pat matyti, kad UAB „B. H.“ dirba ne tik Pareiškėjas, bet ir I. C. (nuo 2013-07-01 iki šiol). Pagal Inspekcijos 2018-06-18 papildomai pateiktą informaciją (Valstybino socialinio draudimo fondo duomenys), nuo 2012-06-01 šioje bendrovėje dirba jų dukra V. C., o nuo 2013-02-04 – jų dukra Y. J.. Taigi, iš šešių UAB „B. H.“ darbuotojų, net 4 darbuotojai (Pareiškėjas, I. C. ir jų dukros) yra susiję giminystės ryšiais asmenys. Iki tol (nuo 2004-05-13 iki 2013-06-28) I. C. dirbo UAB „B1“ (buvusi U. R. IĮ).

Komisijos nuomone, I. C. ilgalaikė darbinė veikla UAB „B1“ (buvusi U. R. IĮ) ir UAB „B. H.“, kurios bendrasavininke yra ir ji pati, rodo, kad I. C. dalyvavo UAB „B. H.“ veikloje.

Komisija pažymi, kad pagal MAĮ 70 straipsnį nustatytos 2012-2016 m. apmokestinamos nedeklaruotos pajamos yra išvestinis dydis (pajamų ir išlaidų skirtumas), neleidžiantis nustatyti pajamų rūšies (kilmės), todėl, įvertinant aplinkybę, kad tiek UAB „B1“, tiek UAB „B. H.“ veikloje kartu su Pareiškėju dalyvavo I. C., o UAB „B. H.“ – dar ir kiti susiję asmenys (dukros), nėra pagrindo teigti, kad iš nežinomų šaltinių gautos pajamos, kuriomis buvo dengiamos UAB „B. H.“ išlaidos, buvo gautos tik Pareiškėjo. Todėl, Komisijos nuomone, 2012-2016 metais, t. y. santuokos metu, Pareiškėjo (ir sutuoktinės) gautos neapskaitytos ir nedeklaruotos pajamos priskirtinos abiems sutuoktiniams.

Informuojame Pareiškėją, kad dalies nustatytų nedeklaruotų apmokestinamųjų pajamų priskyrimas Pareiškėjui, padidintų bendrą mokestinės prievolės dydį abiems sutuoktiniams (jų šeimai) kartu sudėjus, nes tokiu atveju Pareiškėjui nebūtų priskirtas I. C. daliai tenkantis nustatytas piniginių lėšų likutis patikrinimo pradžiai ir dalis I. C. priskirtų dalintųjų pajamų.

LVAT ne kartą savo sprendimuose yra nurodęs, jog GPMĮ prasme pajamos, gautos iš disponavimo bendru turtu sandorių pagrindu, veikiant sąžiningai ir teisėtai, yra bendraturčių, o

ne vieno iš jų pajamos, į kurias kiekvienas iš jų turi lygias teises, be to, bendraja jungtine sutuoktinių nuosavybe esantis turtas priklauso lygiomis dalimis abiems sutuoktiniams, juo disponuojama abiejų sutuoktinių bendra valia (pavyzdžiui, 2002-03-13 sprendimas adm. byloje Nr. A7-158/2002; 2006-10-20 sprendimas adm. byloje Nr. A4-916/2006), vadinasi mokesstinės prievolės, atsirandančios iš disponavimo tokiu turtu, taip pat dalintinos sutuoktiniams po lygiai. Šios praktikos yra laikomasi ir vėlesnėse LVAT išnagrinėtose bylose (pavyzdžiui, 2011-08-29 nutartis adm. byloje Nr. A556-2164/2011; 2011-06-23 nutartis adm. byloje Nr. A442-2250/2011; 2011-02-25 nutartis adm. byloje Nr. A556-264/2011).

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus argumentus bei teismų praktiką, konstatuoja, jog mokesčių administratorius pagrįstai dokumentais nepatvirtintas ir įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintas pajamas (2012 metais – 154.433,86 Lt; 2013 metais – 499.626,26 Lt; 2014 metais – 279.877,57 Lt; 2015 metais – 84.788,73 Eur) sutuoktiniams paskirstė po lygiai ir nurodė, kad Pareiškėjo kitos pajamos, apmokestinamos 15 proc. tarifu, 2012 metais sudarė 77.216,93 Lt (154.433,86 Lt/2), 2013 metais – 249.813,13 Lt (499.626,26 Lt/2), 2014 metais – 139.938,79 Lt (279.877,57 Lt/2), 2015 metais – 42.394,37 Eur (84.788,73 Eur/2) ir nuo šių pajamų pagrįstai Pareiškėjui papildomai apskaičiavo GPM.

Dėl pajamų, gautų už parduotą automobilį.

Inspekcija nustatė, kad Pareiškėjas pagal 2014-01-08 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį už 3000 Lt pardavė automobilį „(Duomenys neskelbiami)“ (įsigytas 2011-12-19), tačiau gautų pajamų nedeklaravo, šio automobilio įsigijimo dokumentų nepateikė, todėl, vadovaudamasi GPMĮ 17 str. 1 d. 28 p., gautas pajamas priskyrė apmokestinamosioms pajamoms, neatsižvelgiant į išlaidas.

Pagal GPMĮ 19 str. 1 dalį pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn ne individualios veiklos turtą, <...> iš gautų pajamų šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti atimta: 1) turto įsigijimo kaina; 2) su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybėn ar išvestinės finansinės priemonės realizavimu susiję teisės aktuose nustatyti privalomi mokėjimai. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir (arba) galiojančiais sandoriais, ir (arba) užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį.

Pareiškėjo atstovas 2018-04-19 skunde Komisijai nurodė, kad dokumentai bus pateikti Komisijos posėdyje, tačiau 2018-06-05 Komisijos posėdžio metu patvirtino, kad dokumentų neturi, nes VĮ Regitra šiuos dokumentus jau yra sunaikinusi.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjui nepateikus dokumentų, pagrindžiančių automobilio „(Duomenys neskelbiami)“ įsigijimą, keisti Inspekcijos išvadas šiuo klausimu nėra teisinio pagrindo.

Dėl atleidimo nuo baudų ir delspinigių.

Pareiškėjo atstovas 2018-04-19 skunde nurodo, kad tuo atveju, jeigu nebūtų tenkintinas Pareiškėjo reikalavimas panaikinti Inspekcijos 2018-03-28 sprendimą Nr. (21.63-32)FR0682-92 dėl patikrinimo akto tvirtinimo, prašo atleisti nuo apskaičiuotų baudų ir delspinigių mokėjimo.

Komisija pažymi, kad MAĮ 141 str. 1 dalies nuostatų dėl atleidimo nuo baudos taikymas yra sąlygotas ir MAĮ 141 str. 2 dalyje nustatytų reikalavimų – mokesčio mokėtojas turi būti sumokėjęs priskaičiuoto mokesčio sumą arba šio mokesčio sumokėjimo terminas nustatyta tvarka turi būti atidėtas ar išdėstytas. Skundo nagrinėjimo metu nenustatyta, kad Pareiškėjas būtų

sumokėjęs apskaičiuotus mokesčius ar jų mokėjimas būtų atidėtas ar išdėstytas (tokių duomenų nepateikė ir Pareiškėjo atstovas), todėl atleidimas nuo paskirtų baudų nespėjstinas.

Pažymėtina, kad Inspekcija, įvertinusi aplinkybę, kad Pareiškėjas su mokesčių administratoriumi geranoriškai bendradarbiavo, Pareiškėjui paskyrė mažiausią, t. y. 10 proc. GPM dydžio baudą.

Pareiškėjo atstovas 2018-04-19 skunde taip pat prašo atleisti nuo apskaičiuotų delspinigių mokėjimo, tačiau konkretaus atleidimo pagrindo, kuriuo, jo nuomone, Pareiškėjas galėtų būti atleistas nuo delspinigių mokėjimo, nenurodo. Pažymėtina, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, jeigu: yra šio MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas; kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams - fiziniams asmenims (MAĮ 100 str. 1 dalis).

MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad atleidimo nuo pagal šio įstatymo 139 ir 140 straipsnius paskirtų baudų mokėjimo pagrindai yra: 1) jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo; 2) jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas; 3) kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui; 4) kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį - mokesčių mokėtoją (ar jo atstavą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais.

Komisija atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių nagrinėjimo metu nenustatė atleidimo nuo apskaičiuotų GPM delspinigių pagrindų, nurodytų MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje. Taip pat konstatuotina, kad Pareiškėjui nenurodžius jokių atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių motyvų bei nesant jokių reikšmingų šiuo klausimu įrodymų, atleisti Pareiškėją nuo 9507,15 Eur GPM delspinigių nėra teisinio pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 2 dalimi, 141 straipsnio 3 dalimi ir 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Inspekcijos 2018-03-28 sprendimą Nr. (21.63-32)FR0682-92 dėl patikrinimo akto tvirtinimo.

2. Neatleisti Pareiškėjo nuo GPM baudos ir GPM delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žyginantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Mokesčių administravimo įstatymo 164 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Vilma Vildžiūnaitė